

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 az évre 6 pengő, félévre 3 pengő
 Egyes szám ára 15 fillér
 Félre egész évre 10 pengő

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS.
Főmunkatárs: DR. SZÁSZ FERENC.

Laptulajdonos: MINERVA R-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

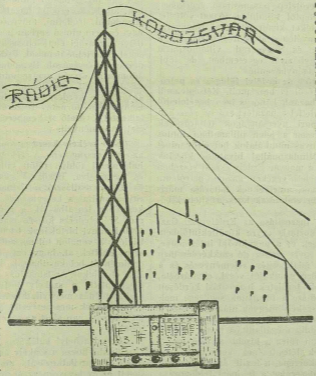
Rádió-leadót Erdélynek!

Az a gondolat, hogy Kolozsvárt külön rádió-leadó-műhellyel lássuk el, nem új. Nem most pattant ki és nem ember vagy egyes emberek ötletéből született meg, hanem az a közérzés termelte ki magából.

Amikor még álmodni kezdtünk arról, hogy milyen, megtelepítéséről beszéltünk a rádió-leadó, ami szabad és magyar műszárral lehet helyezni. Mindezt csak azért csináltuk előre, hogy ráérjünk arra, hogy a rádió-leadót Erdély külön leadójával kapcsolatban már korábbi, mint a helyes és érdekes megoldás, mely ennek az érdekeltségében megindult, nem ez a fontos. A fontos az, hogy a mozaikot a külön erdélyi rádió-állomás érdekében szabad abbahagyni. A mozaik mozgalom erősödése és kiszélesedése során bizonyára nagyon sok alópól meg fogják vitálni azokat az indokokat, melyek a külön erdélyi leadó szükségességét nyilvánvalóvá teszik. Amennyiben pedig a legkisebb bizonyosságok a legkisebbtől a legnagyobbig egyetemes magyar nemzetközösségre és magyarságra vonatkozóan nem válnak elvártak, akkor Erdélyi magyar nemzeti vezetésük részese, s annak levegőjében él, természetes, hogy nekünk a magyar néplélek sajtójának is ki kell venni ebből a mozgalmából a részünket.

A magyar rádió, mely egyébként igyekszik az egyetemes magyarság lelki és szellemi igényeit kielégíteni, ugyan időben létesült, amikor Erdély közel visszastationálva a vakmerőség álmok birodalmához tartozott. Talán ez magyarázza némileg, hogy Erdély egyetemes szellemiségére nem tudott a magyar rádióval a műsorok révén oly szoros kapcsolatba lépni, mint különben megérdemelte volna. Ezek a kapcsolatok, mióta Erdély újra szabad és magyar, visszafelé mintha nem erősödtek, hanem lazultak volna.

Kétségtelen, hogy Erdély lelkének szingardagsága oly kimeríthetetlen, hogy e pazar gazdagság megfigyelésére valóban legnagyobb feladat lehetne egy külön rádió-leadó. Társadalmi és közelében, a tudományban, az irodalomban, s a művészetekben különféle vonalban oly gazdag, oly változatos és olyan sajátosságosan erdélyi ez a sokat — és nem ok nélkül — hangsúlyozott erdélyi lélek, hogy nem lehet attól félni, hogy az erdélyi rádió-leadó valaha műsor-szegénység miatt szegényessé, vagy éppen vidékiessé váljon.

Kolozsvár — mert hiszen magától értődik, hogy az erdélyi rádió-leadóknak itt kell felépülnie — mindig központja és irányítója volt Erdély magyarságának. Kolozsvár épüke fővárosa Erdélynek, ahogy Budapest központja az egész országnak. Míg azonban Budapest világi város, tehát szükségzerűen országos, sőt világszerte ismert, addig Kolozsvár, Erdély fővárosa, mely végig zavartalanul magyar és erdélyi maradt.

És az erdélyi magyarság, mely az idegen uralom évtizedeit a hűségnek a kitartásnak, a szenvedésnek meg nem alkuvásának oly hervadtatlan virágként bontotta ki, Erdélynek arra, hogy külön rádió-leadó, hullámait a vidéki erdélyi közönséggel magyarságban mindenki mást feltehetően akarjon — erre itt nálunk senki sem gondol — hanem igenis azért, hogy Erdély külön színt, levegőjét, elemire fel nem bontható eszadosalt lelket a külön leadó útján is az egyetemes magyarság közkincsévé tegye.

Egy rövid cikk nem ad elegendő lehetőséget a sok-sok indok felsorolására a külön erdélyi rádió-leadó mellett. Mi azonban úgy érezzük, hogy tulajdonképpen a kérdés magva itt van: Erdély lelket és szellemét kell az erdélyi leadóban megszólaltatni. És ha ezt a magyarsági esztétikai érték hiteles helyen, akkor az erdélyi leadó állani fog!

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

Mi történik Erdély életében?

Az erdélyi új magyar élet termésének betakarítása után a hazatért erdélyi részek gazdasági életét egyre jobban az iparosítás kérdései foglalkoztatják. Dr. Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter a soproni népiskolán tartott beszédében maga is kiemelte, hogy éppen az erdélyi részekben milyen nagyjelentőségű munka-program megvalósítására készül e tekintetben az iparügyi kormányzat.

Az erdélyi energiakínésnek lajstromba foglalásának befejeztével a Tusnád környéki, esziki falvak villamosítása, 15 transzformátor felállítása útján az észre befejezett nyar. Igen életrevaló módon az alsziki medence közbirtokosai maguk alakították meg Villamosági Szövetkezetüket. Rövidesen sor kerül a gyergyószentmiklósi új energiaközpont felállítására is, mellyel kapcsolatban már a jövőben villamoskocsik szállíthatják a nyári és téli kirándulókat ezrei Gyergyószentmiklósról a páratlan szépségű Gyilkos-tóhoz és a Bekási szoros szépségei közé. Nagykároly városának villamosenergia-szükségletét a szatmári telep közreműködése mellett sikerült megoldani. Nagyjelentőségű az a terv, amely a keszvényi épülő vízierőtelep hasznosítása érdekében az egerei hőerőmű teleptől kiindulva 10.000 volt feszültségű ipari távvezetékét kíván létesíteni Nagyváradon át Debrecen—Keszvényen át Nyíregyházig. Ez a terv nemcsak Debrecen és Nagyvárad villamosítását lendítendő fel, a nyíregyházi egyetemen, de több szénlég-termelést is igénybevév.

Az iparügyi miniszter az erdélyi földgáz és petróleum-kutatás eredményéről is beszámolt. Készségletlenül örvendetes tény, hogy hazánk háborús igénybevételeitől függetlenül, nagy lendülettel a hazatért erdélyi részekben is a nagyjelentőségű ipari nyersanyag feltárásának munkálatai. Természetesen a jelen pillanatban fontos érdek, hogy az eredményes munkálatok helyeiről minél kevesebb szó essék. Mindazonáltal hivatalos körökben megállapíthatók, hogy a magyar Erdély északi részében épp úgy, mint a délkeleti végekben gazdag petróleum és földgáz-mezők vannak, amelyeknek feltárása máris az eddig működő fűtőberendezések korszerűsített kibővítését igénylik.

A székely megyék iparosítása az Erdélyrészi Gazdasági Tanácsot foglalkoztatja egyre körültekintőbben. Erdély gazdasági életének ez a nagyjövői intézménye, amely a gazdasági élet egyre szaporodó szakkérdéseiben a kormány részére az adalgyűjtés, véleményezés és a kezdeményezés széleskörű munkáját végzi, elhatározta, hogy a visszatért székely területek iparosítási kérdéseit vármegyeenként gyűjti össze a főispánok segítségével és ezt a munkát a székely megyék után kiterjeszti a közperdélyi és a most visszatért keletmagyarországi vármegyékre is. Már eddig megállapított nyert, hogy a székelymegyék adottságai főleg a kisebb méretű mezőgazdasági iparvállalatok létesítésének kedveznek és a székely burgonya, a cukorrépa, a textil és gyógynövények, továbbá természetserűleg a fa ipari feldolgozása máris kevés programmal szolgál az ipari elhelyezkedést kereső magántőke részére. Háromszék vármegye elkészült iparosítási terve nyerscukorgyár, keményítőgyár és kisebb malta-üzemek felállítását ajánlja.

Az árúellátás kérdéseinek megoldását erdélyi viszonylatokban egyre jobban sikerül rendszeresen megoldani. Közhatalóságaink ily irányú munkáját jelentékenyen támogatja alá a különböző szövetkezetek. A „Szövetkezeti Központ a tejtermelés egységes rendezésének ügyveivel foglalkozik: a Hangya az erdélyi

kiskereskedőket látja el áruval s jelenleg állatfajta-utóvás és baromfikisérkedelmi, továbbá gyümölcs- és gyógynövény értékesítő tevékenységét építi ki. A közkezesben rejlő nemzeti erő az erdélyrészi szövetkezetekben egyre izmosodó módon jut érvényesülésre, amide a szövetkezetek egységes irányban intézkedésekkel a különböző őstermelők ármentekesítését, ugyanakkor a legkisebb haszon mellett juttatják áruhoz a városi fogyasztókat nagyközösséget. Most folyik a szociális közkezesítés kívánják a célszerű megoldásokban feltárni és orvosolni. Céjük tehát elsősorban munkaadalmak elősegítése a házipar fejlesztésének kísérletének munkájának különböző feladatokat való átállítására.

Külön erdélyi rádió-állomás felállítására mind napokban mozogalm erdélyi irók, művészek körében társadalmi mozgalom megindult azzal érvelve, hogy a szövetkezetek ezért is támogatják az akcióit, hogy szavazva egy olyan önálló rádió-állomás létesítésére Erdélyben, amely az erdélyi hazatért részek nemzetpolitikai társadalmi, irodalmi, művészeti, szociális, közkezes-ügyi és nem utolsó sorban pedig éppen a különleges erdélyi gazdasági életjelenségekkel kapcsolatos közkezes-ügyeket ismertető nemcsak Erdély, hanem éppen az ország lakosságával. Hlymdon kétségkívül az új állomás az ország nemzetpolitikai egységesítésének gyorsabb céljait szolgálhatná. Különösen gazdasági viszonyok között a kérdés, — bár hatalmas összegű állami igényelne a kormány részéről, — máris behatóan felkutatott vezető szakembereinket és az erdélyi magánélet intézményeit.

Ezer székely kasza egyöntetű lendületre figyel az egész ország népe. A székely kaszák Udvarhelyi határmenti földje fölött villantak meg a napfény és Agyagfalva, Bögöz, Vágás, Dobó, Béta, Matis és Körödszentlászló férfainak kemény marka szor egy akaratall a kaszanyelek köré, hogy az ősi kerekében learahassák a román megszállás alatt maradt Székelyderzs kőszög magyar része esett, mind 1200 holdnyi bírtokának ismétlődő termését. A dekácionális vonalon túl maradt székely testvérek ugyan nem jöhettek át, hogy egy évi munkájuk verje eredményét betakaríthatassák, idegen granicsár szűrte át a útjukat. Az Istenáldás azonban nem ment ki megmentette a székely testvériség népi öntudatát újabb, példás megnyilatkozása. Telkes udvarhelyi kely emberek megszervezték a testvérek mentőköltségét s három nap alatt az ezer székely kasza előlévő munkát.

Az udvarhelyi kalákások példás összefogása elkezeltünkbe hozza a székely áldozatkészségnek azt a emelő megnyilatkozását, amellyel a esziki székelysietett ez év tavaszán az árvízkarosult Duna-Tiszán magyarok hazáinak újjáépítésére. Ugyanez az összeg, a közös munka építőkarátának megnyilatkozott, mint amelyek az udvarhelyi és háromszéki útszovnal tervekkel kapcsolatban ajánlotta fel a határoknak a székely kar segítségével a székely izmok munkában acélosodott, kitartó építőkarátát. A székely öntudat megnyilatkozása nem először s bizonyára utoljára forrasztja át a sziveket növekvő hazánkn minden felé.

Sz. Jakab Gó

A Bácskóba telepített bukovinai székelyek élte lassanbent abba a mezébe terelődék, ahol a nemzet életének folyó vasága is magkapja a maga nagy jelentőségét. A nemzet folytatásáig a nemzet életének fő feltétele. Ez a feltétel pedig: szaporítani a magyar fajt, főként ezen a területen, ahol addig idegen volt az ér. Ez a keresztelői kéj, ahol a telepítte utáni első keresztelőt látjuk, felémelt, tanulságos és biztató is. A székely fajta nem meddő. Kétszó körülmények közt gondja van a faj seaporodására. Ez az új hadat adó Bácska jövőjének legbiztosabb képe: minél több magyar gyermeket a magyar hasznát.

A mindig időszerű kérdés

Ez a mindig időszerű kérdés az egyke, melynek ott a társadalomtudomány keresi, kutatja. Ettől függ a nemzet léte. Erről nem lehet eleget írni és beszélni.

Állapítsuk meg, hogy az egyke oka nemcsak gazdasági kérdésekben, vagy szociális kérdésekben, hanem erkölcsi felfogás terjedésében, az élet céltalanságát, tudatában, a küzdeni vágyás és kötelességtudás hiányában, továbbá a kényelemszeretletben keresendő. Az egyke, hogy egy magyar községben a vagyonos lakosság szaporulata ezer után 2. fájón kiáltja bele a nemzet felkébe, hogy ha így gondolkozunk, pusztulásunk nem lehet gátat vetni, a körülöttünk lévő idegen népek tengere teljesen eláraszt bennünket. A románok és szerbek sokkal szaporább faj, mint mi vagyunk.

Valás ennek és a történelem folyamán történt súlyos változatoknak tudható be, hogy a hajdan szünmagyar településekre nemzetiségek kerülhettek. Ez a lassú nemzetiségi beszivárgás okozta szörnyű trianoni megkötésünket, mert hiszen akkor ellenségeink arra hívtakoztak, hogy a felvidéki, erdélyi és délvidéki ősi, nérvés magyar földön az ő véreik élnek nagyobb számban.

Mi azonban ennek ellenére sem vontuk le a tapasztalatot. Jól láttuk, hogy az elnyomatás alól felszabadított részek nemcsak hogy idegen uralom alá kerültek az elmúlt 22 év alatt, de a magyar kisbirtokos családok is kihűzték a földet és odaadták azoknak a soktermekes fajtestvéreiknek, akik mint hódítók özönlöltek el a magyar tájakat. A tragédia pedig azzal teljesített be, hogy a gazda, aki azelőtt sajátjában dolgozott, örülhetett, ha volt tulajdonán mint eselédet alkalmazták. És a statisztika továbbra is megdöbentető adatokat szolgáltat a magyar faj meddőségéről, vagy arról, hogy hozzávetőlegesen mennyi lehet a meg nem

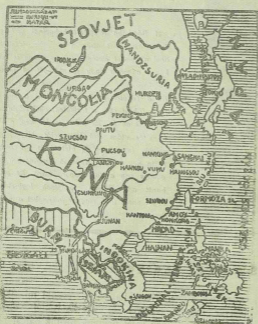
születettek száma. Nem akarjuk észrevenni mi, akik a magyar hegyek, völgyek és rétek őrtállói volnánk, hogy tulajdonképpen saját magunk törünk pálcát felettünk. Mert lehet, hogy sokan közülünk még nyugodtan gazdálkodhatunk saját földjeinken, de mi lesz 40—50 év múlva, ha a körülöttünk nagyszámban elszaporodott idegen fajok tengere összezsúp utóaink feje fölött?...

Nagy örömrünkre szolgál, hogy a kormány életre hívta a Nép- és Családvédelmi Alapot. Igen üdvös, hogy a sokgyermekes családapák jelentős adókedvezményt élvezzenek, magasabb adókules szerint fizetnek a gyermektelen házaspárok. A gyermekáldás, az egészséges utódok szempontjából igen fontos a kormány legújabb törvényjavaslata a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat bevezetéséről. Mert valóban! nincsen szükségünk egészségtelen, koros utódokra. Igen jó a készülő új örökösödési törvény, amely valószínűleg fontos intézkedéseket fog tartalmazni a gyermektelen, vagy egyik családot vagyonának hovaforváltása ügyében.

Egyre azonban fel kell hívni a figyelmet. Arra, hogy a sötétben dolgozó tudakos, de buta és lelkiismeretlen javasaszonnyoknak pusztulniok kell a falvakból. Ezek a veszedelmes, tudatlanok oly szörnyű pusztítást végeznek a falvak népei közt, amire nincs elegendő büntetés. Fel kell világosítani a falvak asszonyait, miért van az, hogy míg nagyanyáink 6—8 gyermek dacára soha méhbarjosok nem voltak, addig a mai asszonyok mennyit szenvednek a különféle „asszonyi betegségek”-től.

Mindéből az következik, hogy a gyermekáldást nemcsak elősegíteni kell jóléti intézkedésekkel, de ellen kell őrizni büntető eszközökkel is, hogy mindenki tudja, hogy az önkényes gyermektelenség bűn is, amiért büntetés jár. (—)

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

Indókiina. A közkelet feszültsége mellett, mely a Földközi tenger és környékének uralma feletti küzdelemben esicsosodik ki, hovatovább mind nagyobb jelentőségre és érdeklődésre tarthat számot, ami a távolkeletre történik. Mindjobban kiviláglik, hogy mióta az Európában dúló háború a távolkelet felé is ergeti lángnyelveit, Amerika figyelem csak másodlagosan szegődik az európai eseményekre, mert minden figyelmét a távolkelet foglalja le, melynek világpolitikai rendezését Japán vette programjába, amire Japán éppen a tengerhatalmakkal való politikai és bizonyosan katonai kapcsolatainál fogva jogot formál. A távolkeleti események előterében most Indókiina, a francia gyarmatoság áll, mely tudvalevőleg Japán megszállott. S ami az angol-amerikai politikai érdekszövetséget különképpen izgatja, ez a területet Japán a franciákkal való előzetes megegyezés alapján szállotta meg. Elég egy tekintet a mellékelt térképre. Indókiina Kina közvetlen szomszédságában kiváló támaszpontul és ugródeszkaként kinálkozik az angol segítséggel harcoló Kínának. Japánnak már azért is fontos volt Indókiina megszállása, hogy megelőzze ebben Angliát vagy Amerikát, mert mindkettőnek fájtt erre a foga. És Franciaország helyesen gondolkodott, amikor Japánra bízta gyarmatoszága védelmét. Neki sem Amerikától, sem Angliától nincs mit várnia. Mindkettő ellensége. Japán pedig ma erős és jól felszerelt szárazföldi és tengeri hatalom. A Szovjet-területet szemben Mongólia és Mandzsúria védí, Kínából őriási területeket tart megszállva. Indókiinára pedig azért van szüksége, hogy innen, mint támaszponton közelibbről tarthatja szemmel a burmai útát, melyen át Anglia és Amerika hadianyagot szállít Kínának, Csankkájések

kínai diktátor kormányának. A távolkeletről meg kell fogunk hallani. Egy azonban bizonyos. Minél szorosabb tebbre fog válni a távolkeleti helyzet, Amerika annál valószínűbb esik érzelmileg is, gyakorlatilag is a szándékba, hogy az európai háborúba beavatkozzék.

Német-francia restauráció. Restauráció újabb jelent. Ez a szó jellemzi és fejezi ki leghelyesebben a helyzetet, mely Németország és Franciaország között fennáll. A helyzet az, hogy Németország Franciaországot 1940. nyarán katonailag döntően megverte és megszállta fél Franciaországot az ország fővárosával együtt. Németország az első pillanattól nem a legyőzöttről szolgálja módján bánt a francia néppel, hanem mint szomszédos államként méltó ellenséget kezelte. A francia köz- és társadalmi élet ma a forrongás lázas állapotában él. Lehetetlen tartja még magát a francia önértel és büszkeség, mely nagy francia közvélemény mindjobban belátja, hogy nem kell véglegesen és fenntartás nélkül beülnie Németország szájába. Az orosz-német háború előtt még lehetett remény a közökös a higgadtabb francia lelkekben is, mert az oroszokat várták és a német fegyverek csorbultását remélték. De ma már ez a remény is megsemmisült, ha csak a németek ugyan megelenték. S miután Németország fenntartás nélkül jelentette ki legutóbb is, hogy Európa újraindítására kész, de azért nem is gondol Franciaország részvétele nélkül, a legyőzött Franciaország, melynek évtizedes küzdelme van szüksége, hogy a háborúban kapott irtó károkat sebeit begyógyítsa, nem dobhatja el magától az esélyt, hogy a lehető legjobb feltételek között, a lehető legelőnyösebb körülmények között, a lehető legelőnyösebben érdekeiben: kikülvöl a német birodalommal és együtt dolgozni az új, boldog és igazságos Európa felépítéséért. Ez a német-francia restauráció igazi jelentősége.

Minden lehető! Arról van szó ugyanis, hogy a szovjet kormány eljuttatta az angol kormányhoz hadianyagszükségletet feltüntető listát. Erre a lista kijelentette, hogy „minden lehető megteszi, hogy a szovjet szükségletet kielégítse”. Ennek az angol kormány válasza az volt: „Minden lehető!” — ígéretnek értékére élenként rávitt az a híradás, hogy az angol parlamentben a szovjet angol barátságáról (!) szóló vita során viharos jelenet került a sor. Az angol munkáspárt vezető baloldali külügyminiszter, a kommunista párttal való egyesülést kívánó, szembes a szakszervezeti vezetéség ezt élesen tiltakozott. Így aztán közvetlen indítványt fogadtak, mely szerint elismerik a szovjetet Nagybritannia új szövetségeseinek, de belpolitikailag gátat kívánnak vetni a kommunista izgatásnak. Így fest ez a jellemző szöveg és barátság Anglia és a Szovjet között. Veszedelem, hiszen hasonló ez a barátkozás az egyszerű kényes náúri képviselőjelölt esetéhez, aki a kerületben járta megszorította ugyan a derék választópolgárok becsületes munkáját kérges kezét. De utána — kezét mos a különbség itt azonban lényeges, mert ebben az esetben a szovjetkéz nem a becsületes munkától, hanem kiontott vértől kérges.

ÉMIÉ
VLGATÖRTÉNELEM LEGNA-
GÖBB KATONAI GYŐZELME.
 Német véderő főparancsnokságá-
 legutóbb kiadott összefoglaló je-
 se az orosz-holsevista hirdalom
 viselt háború most befejezett
 dik szakaszáról valóban a világ-
 számultha ejtheti. A háború első
 szakasza a Minszk-Bialisztoki
 imes esztával végződött, ahol
 itos mozdulatokkal semmisítet-
 tük meg az ott körülzárt holsevista
 nyereket. A második szakasz a Sza-
 al áttörésével kezdődött és
 esznáknál végződött minden vá-
 tást felülmúló eredménnyel. A
 számok küllében mindennél
 ben beszélnék. Ime: az orosz-
 háború kezdete óta a szovjet
 65 több, mint 3 millió halottat és
 0.0 foglyot veszített. **EMBER-**
TESEGE TEHÁT TÖBB MINT
OLIO. Ez annyit jelent, hogy a
 t haderő nagyobbik és jobbk
 vesztett. Veszteség anyagban:
 1. páncélkocsi, 10.388 ágyú, 9.082
 gép és megszámlálhatatlan
 iségű egyéb hadianyag. Mire e
 megjelennek, ezek a számok
 árára már a multéj lesznek. A
 emelő jelentés kleméll, hogy „a
 katoná és fegyverlársai hőses.
 nek köszönhető, hogy a hatalmas
 erelésű szovjet haderőt szét tud-
 rni!”
 besztások az amerikai gyárak.
 Az amerikai selyemharisnyak-
 at súlyosan érinlik a Japán
 hozott gazdasági intézkedések,
 a gyárak igen nagymennyiségű
 nyerselymet használnak fel.
 adelphiai harisnyagyárak az
 edés következtében 12.000
 ást elbocsátanak. A gyárosok
 érik, hogy vezessék be a jég-
 ert a nyerselyemre. Az üzér-
 miatt a selyem ára máris ha-
 man felszökött.
 amerikai tömegek lrtónak a
 stól. A közvéleménykultató Gal-
 tétét érdekes kísérlet tett az
 kal vezérőretek és a tömeg
 nyének összehasonlítása céljá-
 A Gallup-intézet, a „Who's
 (Ki kicsoda?) című közse-
 személyek jegyzékét tartal-
 könyvbö felvett egyekkel.
 szst pedig a nagy tömegek tag-
 kísérlete meg a vélemények

összehasonlítását. A két csoport eltérő
 feleletek azt mutatják, hogy az Ang-
 lia iránti rokonszenv erősebb a
 felső tízezerben, a nagy tömeg vi-
 szont lrtózik a háborútól.
 Javult Franciaország élelmiszere-
 lő ellátása. Megállapítható, hogy
 Franciaország élelmiszerele való el-
 látása az utóbbi időben nagy mé-
 rétkben javult. A jelenlegi készlet-
 összeírás egész jó eredménnyel járt.
 Megállapították pontosan a meglévő
 készleteket és tekintetbe véve az idei
 aránylag elég jó termést, remélni le-
 het, hogy Franciaország, ha nehé-
 ségekkel is, azonban meg fogja tudni
 oldani élelmezési kérdéseit.
 Az angol börtönök litka. Veszede-
 mes és kalandos utazás után tért haza
 Madame Nicole, a francia Vörös-
 kereszt vezetője. Nicole asszony
 1940 őszén utazott a francia kormány
 megbízásából Londonba. Rövid négy-
 napos londoni tartózkodás után az
 angol hatóságok letartóztatták és a
 londoni Hallovey-börtönbe vetették.
 Egy tábornagy közbenjárására most
 szabadult ki a fogságból. Nicole ass-
 zony sajnónyilatkozata lerántja a
 leplet az angol álhumanizmusról. Az
 angol börtönökben sznylődő asszo-
 nyok és gyermekek sorsa a középkori
 állapotokra emlékeztet. Kilencnapos
 rabsága alatt végigszenvedte az inter-
 náltak minden kínját. A londoni
 Hallovey-börtönben körülbelül 1200
 asszony és gyermek szenved és pusztul
 el betegem, minden orvosi segítség
 nélkül, tizenhatól hatvan éves korig.
 Nicole asszony kimondottan angol-
 barát volt, de az átélt szenvedés és
 bánásmód kegyellensége csak iszonyat-
 ot váltott ki belőle. Nyilatkozata vé-
 gén kijelentette, hogy ezentul minden
 erejével csak egy cél érdekében mun-
 kálkodik, hogy kiszabadítsa ezeket a
 szerencsétleneket borzalmas helyze-
 tükből és emberi borsot biztosítson
 számukra a nehéz fogságban.
 Az angol légi haderő veszteségei.
 A brit légi erő — mint a Német
 Tavitari Iroda illetékes helyről érte-
 sül, — 1941 január 1-től 1941 július
 31-ig 1607 repülőgépet veszített a né-
 met légi haderővel vívott légi har-
 cokban, valamint a tengerészeti tü-
 zérség, az őrhajók és légvédelmi lte-
 gek elhárító tevékenysége követke-
 tében

Egy spanyol újság jubileuma. A
 spanyol újságok a napokban fogják
 300 éves jubileumukat megünne-
 pelni. Az idén júliusban volt pont-
 san 300 éve, hogy az első spanyol
 újság megjelent. Ezt az első, spanyol
 földön, rendes időközben megjel-
 ős újságot Barcelonában adta ki egy
 Jaime Rom. nevű nyomdász,
 „Gazetta” néven. A „Gazetta” egyé-
 ként egyike Európa legrégebbi újsá-
 gainak.
 Halálos reptilógépszerűesétlenség
 áldozata lett Mussolini egyik fia. Az
 olasz miniszterelnök második fia,
 Bruno, egy négy motoros kísérleti
 bombavető reptilógépen próbarep-
 ilet végzett Pisa olasz város repül-
 tere körül. A gép ismeretlen okból
 kifolyólag lezuhant és nyolc főnyi
 állományából hárman meghaltak és
 ötön megesbesültek. A halottak kö-
 zött volt Mussolini kisebbik fia is.
 Mussolini Bruno, mint repülő-szá-
 dos többször részt vett már a most
 folyó háború légi ütközeteiben és a
 mindössze 22 éves fiatal reptiló-
 tizlet elérte végzete. Mussolini minisz-
 terelnök a hír vétele után reptiló-
 gépen Pisába utazott, ahol már csak
 fiának holttestét láthatta meg. A szer-
 encsétlenséget az olasz nép nagy meg-
 rendüléssel fogadta, de a szomorúsá-
 gban osztoznak mindazok a népek,
 amelyek Olaszországgal baráti vi-
 szonyt tartanak fenn.
 Roosevelt és Churchill találkoznak.
 Lisszabonj angol és amerikai körök-
 ben azt állítják, hogy külsőben áll
 Roosevelt és Churchill találkója
 „valahol a nyugati féltekén”. Ez a
 találkozó valószínűleg összefüg-
 gésben áll azzal a hírrel, amely
 szerint Roosevelt „többhetes üdül-
 uezásra” indul Potomac nevű jacht-
 ján. A találkozó helyéről egyelőre a
 legnagyobb hallgatásba burkolóznak
 és csupán annyit közölnek, hogy az
 olyan helyen megy végbe, amelyet
 Roosevelt a nyugati féltekéhez tar-
 tozó területnek nyilvánított.
 Teljesen elpusztítottak az oroszok
 Beszarábiát. Az orosz csapatok Bes-
 zarábiából történt kivonulásuk alkalmá-
 vával teljesen tönkre teltek mindent.
 A legtöbbször város és falu romokba
 hever. A holsevisták nagyon sok ro-
 mánt Szibériába hurcoltak

ABLAK

Rosevelt-ne nagyszony a hírek szerint Angliába készül. Még pedig egyedül. Eddig állandóan arról olvastunk, hogy az államfő és diplomaták mindig a feleségeikkel jelennek meg. Amerika ebben is elvált az európai szokásoktól. Rooseveltnek otthon háziasszonya, az elnök ura, valamelyik pártján horgászni, ő pedig átrándul egy kis politikára Angolban. Valószínűleg a Churchhill miniszterelnök úr nejehez. Hát valóban nagy bajnak kell lennie Angliában, ha már az asszonyok közbeavatkozását igénybeveszi. Persze, nem lehet tudni, mit fog végezni Missis Roosevelt asszony Angliában. Minden valószínűség szerint rá fog dúplánni azokra az ígéretekre, amiket férjére az angoloknak tett a háborús megsegítésére néve. Csak hogy már ezek a dupla ígéretek se használnak. A bolsevista haderő 3 millió halottja, 1 millió foglya, egy Monkvája és körülzárt Lenin-grófia, az üsseomlás, a vég kezdete, — ezeket már semiféle ígéret nem változtatja meg. Rooseveltnek asszony tehát okosan tennie, ha otthon maradna, lelélné a férje mellé és segítene neki horgászni...

Kivégtek 43 szerbet. A szerémségi Ilok község határában a horvát rögtönítelő bíróság ítélete alapján agyonlőtték negyvenhárom szilosi szerbet. Ugyanis több horvát csendőr érkezett Szilosra, mert azt az értesítést kapták, hogy a községben tiltott fegyvereket rejtgetnek. Végigjárták a házakat és két csendőr olyan házba ment be, ahol három tulzó nacionalista szerb lakott. Miközben kötelességszerűen végezték a házkutatást, a három szerb orvul megátmadta őket, az egyik csendőrneket levágták a fejét, a másikat valósággal lelémszárították. Körülbelül két óra múlva, amikor a két csendőrneket vissza kellett volna térnie a küldetésből, keresni kezdték őket a többi csendőrök. Egy kis szlovák leányka elárulta nekik, melyik házba ment be utóljára a két csendőr. Az őrmester belépett a házba és a kertben éppen abban a pillanatban érte tetten a három szerbet, amikor a lelémszárított csendőrök holttestét el akarták földelni. Mind a hármat letartóztatták és átkísérték Ilokra. A gyilkosok cinkosainak egyrésze a Dunán Átkelve a Bácskába szökött. A magyar hatóságok a szökevényeket Begecsen elfogták és átadták a horvát hatóságoknak. Közben Szilos községbe na-

gyobb uszlása különítmény érkezett, letartóztatta nemcsak a csendőrök gyilkosait, hanem hozzátartozóikat és rokonaikat is, összesen negyvenhárom személyt, közöttük a község jegyzőjét és tanítóját is. Rögtönítelő bíróság ítéletüket felettük, valamennyit halálra ítélté és az ítéletet Ilok határában, az ugynevezett Loska völgyében azonnal végrehajolták.

A szovjetmunkás jölte a valóságban, Tudvalevő, hogy Szovjetországban csak csupán állami vállalkozások létezhetnek. Az egyes nagyüzemek vezetőségének kötelessége, hogy munkásainak jólétéről gondoskodjék, minthogy az élelmiszerek beszerzése rendkívül nagy nehézségekkel jár. Hogy a valóságban ez a gondoskodás hogyan fest, arról számtalan adatot találhattak a német csapatok. Így például megállapították, hogy az egyik nyugati körzetben az agrárosztály vezetősége egyáltalában nem törődött az alkalmazottakkal. Csupán egy italmérő asztal szolgált az üzem munkásainak „jólétét”. Kávéról, tejről, kenyérről szó sem lehetett. A munkások elmondották, hogy ha néhanapján jutott is ide kenyér, azt fontként 2.80 rubelért árusították. (Magyar pénzben ez fél kilogrammonként kb. 3 pengőnek felel meg.) Használom sralmas a helyzet a munkatérlekben. Az egyes helyiségekkel egyetlen nyomorúságos lámpával világították. Nyoma sincs annak, hogy ezeknek a munkatérleknek fűtéséről télen gondoskodás történt volna. Nem áll rendelkezésre elegendő üzel sem, mert a meglévő elárusító helyek legnagyobb része teljesen nyomorúságos és sehol sem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű áru. Ha az ember belép egy ilyen üzletbe — írja az egyik szemtanú — az az érzése, hogy egy gödörbe esett, mert a padlószékák teljesen elkorhadtak s a bejárattal előtt már valóságos verem keletkezett. A piszok mindenütt látható a falakon, az ablakokon és az állványozokon. Ehhez járul még, hogy az üzlet kicsiny és szűk.

Amerika uszítja Franciaországot. Az Egyesült Államok vichy-i nagykövetének rövid kihallgatása Pétain tábornagnál ismét Franciaországra terelte a figyelmet. A nagykövet bír szerint jegyzéket nyújtott át, amelyben az amerikai kormány a legna-

gyobb komolysággal megállapította, hogy „nem helyes Franciaország magatartását az indokainak kérsében”. Légi és hajó-flottatámaszoktól átemedése katonai hadműveletek céljára, valamint területi jogok nyújtása egy harmadik hatalom részére közös védelem címén, olyan helyzetet teremt, amely közvetlen hatással van az Egyesült Államok biztonságára. Pétain tábornagy igen kímélt formában fogadta az amerikai nagykövetet és a fogadás rövid ideig tartott. Az amerikai jegyzék egyenlő a francia kormány elhatározási szabadságába való beavatkozás és forrásait, valamint tartalmát tekintve, teljesen eltér a nemzetközi szokástól. A jegyzék hangja nyílt fenyegetés. A jegyzék utolsó mondata egyáltalán merész felhívás, amely Franciaországot majdnem nyíltan a felelősség elleni katonai állásfoglalására szólítja fel.

Trockij volt titkára vezetésével felkészült ki a Szibériában. Egyre több jelentés számbel az arról, hogy Szibériában felkészült ki a szovjetlián. A felkészült Trockij egykori kára vezető, aki még a számított szovjetdikátor halála előtt Mexikóba, Sanghájon át Mongóliába utazott felkész, amely ügylátvány figyelemre méltó méreteket fölött, akkor történt, amikor a Szovjetunió távolkeleti haderejét a japán hadsereg mandzukói felvonulása az Amur folyó felkötötte. A felkelők-elsősorban szabadonbocsátott kényszermunkások akik ezerszámra telepedtek le Szibériában. Ugyálszik, hogy nagymennyiségű fegyverrel rendelkeznek Jakucek és Siganszk vidékén a szabadon bocsátott foglyok kiszabadították, beöltöztették és megszervezték. Berija belügyi népbiztos, aki Jagoda GPU-főnök idejében szibériai kényszermunkatábor riaszónak volt és jól ismeri a helyzet viszonyokat, hír szerint a napokban a felkészés színhelyére érkezett.

A Szovjet egyre sürgetőbben segítséget Londontól. A „Svenska Dagbladet” londoni jelentése szerint a szovjet egyre sürgetőbben kér segítséget Londontól. A szovjet kormány segítségnyújtás mikéntjére újabb vaslatokat tett. Az ünnepélyesen megígért angol segélykijelzők ezidáig nem következtek be.

HIREK

meghalt Babits Mihály. Babits Mihály gimnáziumi tanár, a jeles író, és műfordító, 58 éves korában veseteljes betegségében meghalt. Halálával a magyar irodalmi életet súlyos veszteség érte.

meghalt György herceg halála. György György herceg, az ország egyik legnagyobb birtokán, a helyi hitbizományának ura, 59 évesen váratlanul elhunyt. Az utolsó napján 1934-ben vette át a hitbizományt és elhunyt 1942. Felesége és három fia fia, a gyásznapos fiacskája gyászolják. Halálát a közvéleményben nem emlegették el.

emléke Amerikában. New Yorkban ünnepélyesen nyílt meg a emlékműállítás abból az alkalomból, hogy az idén érkeznék el a szülőföldjéről a híres író Lajos Kossuth emlékműjének alapkövét. A megnyitót ünnepélyesen bevezette Duggan, a köznevelési igazgató. A köznevelési igazgató Kossuth tevékenységének emlékére emlékeztet. A kiállítás nagy szerepet játszik a Kossuth emlékműállításban. A kiállítás ez év végéig tart.

adalem a tifusz ellen. Szatmárnémety területén tifuszjárvány lépett fel. A hatóságok erővel intézkedtek a betegség leküzdésére. Mint ezer embert oltottak be a betegség ellen.

esed a váltófás. Az esős időjárás miatt a váltófás és moesás betegségek nagyon megnövekedtek. A betegség elszaporodásával a váltófás betegségek terjedését szunyogok. A rendkívül esős időjárás magyarázza meg a váltófás betegség elszaporodását. A váltófás betegség is mind sürülben van. Az egészségügyi hatóságok meg kellene védekezni a váltófás betegség ellen.

dennapi tanítás a mezőgazdasági iskolákban. A vallás- és köznevelési miniszter szeptember 1-én kezdte a mezőgazdasági iskolákban a mezőgazdasági tanítást. A tanítás szeptember 1-től kezdve a mezőgazdasági iskolákban a mezőgazdasági tanítást. A tanítás szeptember 1-től kezdve a mezőgazdasági iskolákban a mezőgazdasági tanítást.

Azokban a mezőgazdasági iskolákban, amelyeknek I. osztályában már a folyó iskolai évben is mindennapi tanítás folyt, folyó évi szeptember 1-től kezdve a II. osztályban is be kell vezetni a mindennapi tanítást. Abban a községben, amelyben mezőgazdasági népiskola működik, az iskolafenntartó a népiskola VII. osztályát folyó évi szeptember 1-én csak abban az esetben nyithatja meg, ha a mezőgazdasági népiskola I. osztályába a népiskola VI. osztályát elvégzett gyermekeket nem lehet befogadni.

Folyók a Szeretfalva-déjai vasúti vonal építése. A Szeretfalva-déjai vasúti vonalát 1942 őszén át akarják adni a forgalomnak. Az építési munkálatok erős ütemben haladnak. A vasúti vonal közgazgatási bejárása megtörtént.

A tanügyi hatóságokhoz intézett beadványok iratkezelése. Az összes tanügyi hatóságokhoz, tanügyi kérdésekben beadott kérések és beadványok 50 fillérrel illetik az ügyeket.

Területváltás Udvarhely megyében. Udvarhely vármegyéből Bibarczfalva, Kisbacon és Magyarhermány községeket Háromszék vármegyéhez csatolták.

Az Alfa Szövetkezet közgyűlése. Julius hó 31-én tartotta meg a kolozsvári Alfa ideai közgyűlést. A szövetkezet, mely 1937 augusztus 18-án 1000 lej, azaz 53.33 pengő alaptőkével kezdte meg működését, a román uralom alatt is nagykiterjedésű forgalmat bonyolított le, úgy, hogy a magyar uralom beálltával kezdti tőkésje 6183 pengő 33 fillért tett ki. Az 1941 június 31-i zárlat szerint a lejegyzett üzletrésztőke 8806.67 pengőt tesz ki. A szövetkezet forgalmának kiterjesztésére tagjai számára állandó áruhitel biztosított. Ez a hitel 1937-ben csak 1.004.83 pengőt tett ki, de 1941-ben azóta hat hónapban már 18.721.90 pengőre szaporodott. A szövetkezet főképpen székelyszöttek szövetkezzel és vásznakkal foglalkozik és ma is nagy raktár áll a vevőközönség rendelkezésére. Ezenkívül még turista-felkészítéseket, sportcéljait is áru, sőt az utóbbi idők nagy forgalma miatt építésként is létesített. Ezenkívül jól felszerelt kölcsönkönyvtárral áll tagjai rendelkezésére.

VAKABLAK

Az orosz bolsevista politikai hűbérkodásokról mind olgánszobán dolgok derülnek ki. A bolsevista diplomácia a berlini és párizsi nagykövetségi palotáiban börtönöket, kínzó kamrákat, meggyilkolt holttesteket elhamvasztására alkalmas villamos kályhákat fedeztek fel. Azokat az ellenforradalmárokat, akik a bolsevista párttagok már nagyelleneműen voltak, a bolsevista politikai ügyvédek — az eszközökben való válogatás nélkül — kezebe csalták, felvitték a követés palotájába és ott aztán örökre yoma veszett az illetőknek. A III. Richárdok, a Borgia Lukréciaék korá nyílván farsangi szellem volt azokhoz a rémségekhez képest, amik most a bolsevista „paradison”-ról nap-nap után kiderínek. S ha van ennél szörnyűbb és borzasztóbb valami, akkor csak az lehet, hogy egy vérből gázoló, ulnas, embertelen és istentelen rendszerrel szövetkezni nem rússell a világ két legnagyobb birodalma: Amerika és Anglia. A török-amerikai erzszer a fejükre forogt a rósi ezt a szörnyűséget. Akkor Roosevelt volt és Churchill is nyugodtan sülkérkezhetnek Szatlin ur díszeségének nehéz szagú árnyékában...

Különös betegség pusztítja a Tiszában a halakat.

A Tiszában a halak között néhány évvel ezelőtt is különös betegség pusztított, amelyet „vörös kór” néven jelöltek meg. A betegség most ismét jelentkezett. A beteg halak hasán vörös foltok jelennek meg és a betegség következtében elpusztulnak. A megállapítások szerint az ilyen betegségben szenvedő halak elfogyasztása káros az egészségre és óvakodni kell attól.

Az első erdélyi magyar molnár-mester. Múlt héten sajtóztak le a Kolozsváron Torda Balázs iparkamarai főtitkár elnöklésével az első mester-kepesítő vizsgálatok. A felszabadulás óta ez volt nemcsak Kolozsváron, de Erdélyben is az első mestervizsga. A molnáriparból egy jelölt állott vizsgára: Póka Ferenc, a benehidai gróf Bánffy Miklós malom vezetője. A vizsga egész napon át tartott, részben elméleti, részben gyakorlati részből. A vizsgálatot a jelölt sikerrel tette le és így Póka Ferenc lett az első erdélyi molnár-mester. Sok szerencsét kívánunk neki!

SZINES ABLAK

A német hadijelentések mind süröbben említköznek meg azokról a teljesítményekről, melyeket a magyar honvédség maga után hagyott a keleti fronton. Ezeknek a megemlékezéseknek értékük, márkájuk van. Ha Lindbergh, aki elsőnek repülte át az óceánt, azt mondja valakiről, hogy kiváló repülő, akkor azt el lehet hinni, mert olyas valaki mondja, aki szakértő. Ha egy katonáról a világ első katonái mondják, hogy legény a talpán, akkor azt el is lehet hinni. Már pedig van-e ma Európában vagy az egész világon olyan tyukész, aki tagadni merné, hogy a német a világ első katonája? A német vezérkar nem profekciós, stréber dilettánsokból áll. A német vezérkar vizsgálja a maga és a német hadvezér tekintélyére, s nem osztogatja ok nélkülük a dícséretet más nemzet hadseregének, ha nem érdemes rá. Ha pedig nem sajnálja tőle, akkor ez annyit jelent, hogy a kiváló katona felismeri a hozzá hasonló kiváló katonát s a dícséret szavával magához emeli. Ez a magyar honvéd legszebb dícsérete.

Tudnivalók az árvízkarosultak adóclengedéséről.

A pénzügyminiszternek a közelmúltban kiadott rendelete újabb segítséget nyújtott az árvízkarosultak kapcsolatában. A rendelet háromféle vízkárt szenvedett földterületet különböztet meg:

Az 1941. évi árvizek és belvizek nagyobb részben olyan területeket árasztottak el, amelyek már 1940-ben is víz alatt voltak. Ezeket a területeket két éven keresztül nem lehetett megművelni. Az ilyen földeket a rendelet szerinti az 1941. évben gazdaságilag használhatatlan, földadót alá nem eső területeknek kell tekinteni, az 1941. évre előírt földadót és járulékait, tehát teljes egészében törölni kell.

Egyes földterületek azért kerültek víz alá, mert a hatóság rendelkezése alapján zsillipeket bezártak és védtölteseket átvágtak, hogy nagyobb fontosságú más területeket az árvízről megmentsenek.

Ezeknek a földterületeknek 1941. évi földadóját és járulékait teljes egészében törölni kell abban az esetben, ha az elárasztott területeket ebben a gazdasági évben mezőgazdasági termelésre nem lehet használni.

Az olyan földterületek, amelyek 1941-ben kerültek víz alá, kivételesen 50 százalékos földadó és járulékoknak

clengedésében részesülnek, ha ebben a gazdasági évben ezeket a földeket már nem lehetett hasznosítani.

A pénzügyigazgatóságok a földadó-leírásai jegyzékeket október végéig kiadják az illetékes adóhivataloknak, illetőleg községi előjáróságoknak, hogy az adótörvények még november 15-ike előtt átvezethetők legyenek. Megindult az új búza feldolgozása.

Az ország egyes vidékein már nemcsak az aratást fejezték be, hanem elkezdtek a cséplést is. Az új búzát már elkezdték szállítani a fővárosi malmokba. Az első szállítmányok Fejérmegyéből érkeztek. A vidéki malmok is megkezdtek már az új búza őrését és már új liszt is érkezett a fővárosba, melynek minőségét minden tekintetben megfellelő.

As orosz medve eddig félleves mancsáról volt híres, amely alá nem volt senkinek keze kerülni. Ez a medve már beteges csamog. Oldalából folyik a vér, átját, amely a megacemmel feld veszt, vérforalt jelzik. A német fegyver győgyhatatlan sebet ejtett rajta, amibe bele fog guszulni. Nem az orosz nép, hanem az orosz medve, amely 24 óraon át a bolsevizmust feltépeste.

A juhtenyésztés fokozása a Magyar Birodalomban

A németbirodalom 1933. évi 60-júliumi állományát különösen a gyapjútermelés fokozása végett 1940. évre nagy energiákkal megkísérelte. Ez célból a juhtenyésztésnek elősegítésére a kormány 20 millió márkát fordított, amelyből 10 millió márkát a juhtenyésztésnek elősegítésére fordított, a többi 10 millió márkát a juhtenyésztésnek elősegítésére fordított. Ez az akciót most hitelintézetek segítségével 5 millió márkával kiegészítendő a németbirodalom területén. A juhtenyésztésnek elősegítésére a kormány 20 millió márkát fordított, amelyből 10 millió márkát a juhtenyésztésnek elősegítésére fordított, a többi 10 millió márkát a juhtenyésztésnek elősegítésére fordított.

Kivételes esetben megengedik, hogy az előírt létszám tartására a juhtenyésztésnek elősegítésére a kormány 20 millió márkát fordított, amelyből 10 millió márkát a juhtenyésztésnek elősegítésére fordított, a többi 10 millió márkát a juhtenyésztésnek elősegítésére fordított.

Az Extra nyolc évvel ezelőtt össze kísérletként indult el új fajta cigaretták között is tipsokat készítenek meg a cigaretták gormet. Extra, ha családofáját kutatják, séges unokaöccse a Memphisnek. rért nemcsak pompás anyagának formájának köszönheti, hanem a körülmenyének is, hogy valamiféle és el nem odázható rágyújtásul teszi kívánatos. Most utóbbi tulajdonságát még fokozza Szent István napjára úgy határ a cigarettakészítés nagy mesterei, külön töltésben kerüljön forgalomba.

Gazdák Biztosító Szövetkezet

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekességű, szinmag biztosító szövetkezele.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyképviselő minden városban és községben.

Erdélyi Fiókgazgatóság:

Kolozsvár, Horthy-út 6. szám. — Telefon 36-6

Kisgazda politikát!

Bárány Bárány Dániel, magyar földművelésügyi miniszter a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslat kapcsolatában nagyjelentőségű nyilatkozatot tett. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy mindazokat a törvényeket, amelyek a magyar földben és a magyar gazdaságban rejlenek, jobban ki kell használni. Ennek a céljának az első céljében az állam tanácssal, kedvezményekkel, jutalmakkal és közvetlen beavatkozással foglalkozni fog.

A földművelésügyi miniszter nyilatkozatának igen fontos része az, amit a magyar kisgazdakkal kapcsolatban mondott. Hangsúlyozta, hogy Magyarország mezőgazdasági állama és az ország szántóterületének csaknem negyede része kisgazdák kezén van, az állatállomány pedig negyötöde kisgazdáké. Ezért tehát a magyar mezőgazdasági politikának is kisgazdapolitikának kell lennie.

A miniszter rámutatott, hogy a jelenlegi háború teremtett helyzet következtében aránylag könnyű megítélés, számolnunk kell azonban azzal, hogy az ország nézőpontjából a háború után nehezebb idők kell elkövetkezni. Ezért tehát a föld termőképességét meg kell erősíteni. Nemes növényeket és törzskönyvezett állatokkal kell tenyészíteni. Szövetkezéssel kell erősíteni a

gazdasági erőt. Végül kifejtette a miniszter, hogy a mezőgazdasági iparfejlesztésének igen nagy jelentősége van abból a nézőpontból, hogy a mezőgazdasági termékek és sok új munkaadó adódik a mezőgazdasági ipar útján.

A magyar földművelésügyi miniszter megállapításai minden tekintetben időszerűek és helytállóak. A Magyar Nép hasábjain a lap megindulása óta hirdetjük a fenti elveket. Addig, amíg román megszállás alatt a magyar gazda semmi állami támogatásban nem részesülhetett, a legkülönbözőbb akciókkal igyekeztünk a magyar kisgazdák segítségére sietni, hogy termelési munkájukat megkönnyítsük. A Földművelésügyi Miniszter nyilatkozatát most boldog örömmel üdvözöljük, hangsúlyozva, hogy azokhoz az elgondolásokhoz, amelyekre évek óta hirdettünk és azokhoz a tervekhez, amelyeket a Földművelésügyi Miniszter előadott, ezután a m. kir. kormány fogja a gazdáknak a leghatásosabb támogatást nyújtani. Semmi kétség sem lehet aziránt, hogy ilyen támogatás mellett a terv sikere nem marad el és ebből óriási haszna lesz mind az egyéneknek, mind pedig a magyar hazának.

Augusztusi teendők a méhesben

Olyan vidékeken, ahol őszi hordás nincs, hozzá kell tartanunk családjaink átvizsgálásához és ezeknek a családnak való ellátásához. Augusztusban már meg kell kezdenünk a méheknek. Az augusztusi fiasítás igen fontos, mert ez képezi a jövő évi méhzededeknek a bázisát. Ha tehát hordásunk nem lenne, célszerű az adagokkal a családot új fiasításra ösztönözni, minél nagyobb fiatal méhesmód kerüljön a családba. Ahol tisztas fű van, az őszi hordás sokszor erősebb, mint a tavaszi. Kísérjük figyelemmel a családunk levő herékét, mert ha a család sokáig türi ki a fiatalokat, úgy gyanús, mert vagy anyja nincsen, vagy az öreg, kimerült az anyja, esetleg álynya. Az ilyen eseteket azonnal át kell vizsgálni és egyesíteni, vagy a családok bódásával segíteni. Fiasításból anyát választani most már nem tanácsos, mert kevés a kilátás arra, hogy megtermékenyüljön. Alánymás néppel meg kell erősíteni, hanem egyesítsük valami gyenge, de anyával bíró családdal. Ha egyes törzsek nem

rendelkeznek elegendő téli készlettel, úgy a hó vége felé nagy adagok nyújtásával mielőbb felteendő, hogy a méheknek legyen idejük a nyújtott ételment megfelelő helyre elraktározni. Sok méhészt azt a nagy hibát követi el, hogy szükségben lévő méheknek csak annyi ételment ad, hogy azok a tavaszt megérjék. Az őszi etetés kényelmes, mert szép időben a méhek szívesen felhordják az ételment és jól elraktározzák. Tavaszi etetésnél sokszor a rossz idő már nem engedi meg, hogy méheknek megfelelő ételment ellásunk. A család annyira le van gyengülve, hogy nem tudja a neki nyújtott ételment felhordani. A tavaszi időben a méhek nehezen mozdulnak ki a méhesmódból és sokszor előfordul, hogy a méhek már nem tudják felhordani az ételment és elpusztulnak. Bár a méhészt szívesen öntené beléjük kanállal az ételment. *Étessük össze az anyát, hogy a tavaszi hordásig elég ételment legyen a népeknek.* Kísérjük méheinket állandó éber figyelemmel és ha rablók támadását látjuk, úgy szűrjük meg tollókkal a röplukát, hogy el is zár-

hassuk teljesen a családtól estig amikor a családok előlése után a kintrekedt méheket bebocsátjuk. A rablásnál kutassuk az okot, hogy mi okozta azt, mert hiába birkozunk meg egy rablási kísérlettel, ha hol-

nap az ujonnan megismétlődik. Az okot kell kiküszöbölünk, ami a rablást előidézte. Ha a környékön jó méhlegelő van, fontoljuk meg, nem-e elég mes méheinkkel oda vándorolni?

Patkányok és egerek által terjesztett sertésbetegség.

Igen sok szó esik napjainkban a sertések között uralkodó új betegségéről, amit azonban csak a kisgazdaközönség nevez így, azonban nem új, csak ritkán fordul elő népies tenyészetekben, ahol a malacok között tetemes pusztítást végez, a nagyobb sertéseknél gyógyulással jár. Ez a betegség nem más, mint a sertések fertőző nyulvétel-lénelása.

Ezt a betegséget, mely minden háziállatot megláthat, magyar tudós, néhai Aujeszky Aladár egyetemi tanár fedezte fel 1902-ben és róla is nevezték el Aujeszky-betegségnek. Ez a betegség az egész világon előfordul és főleg a sertéseket támadja meg főlegesen, egyéb állatokat csak szórványosan.

A betegség előidézőjét nem ismerjük. A fertőzést egerek, patkányok, de még verebek is terjesztik, még pedig úgy, hogy a beteg állatok viselkedésük folytán felszékik magukat a vakarodás alkalmával és így a felszékelt bőrbe jut a ragályos anyag. A betegség minden részlete ma sem tisztázott még, a legvalószínűbb, hogy az állatok leginkább a tápasatornia útján szedik fel. Tény, hogy ott, ahol a patkányok tömegesebben hullanak el, a háziállatok, főleg sertések között fellép a betegség. Legelsősorban ebek, macskák fertőződnek, melyek a beteg patkányokat, egereket megesszik, ezek terjesztik aztán azokban az udvarokban, ahol tartózkodnak.

Nagyobb sertéseknél a betegség gyógyulással jár. Leginkább a bőrérzékenység mulatkozik, mely olyan fokot érhet el, hogy az állatok a vesztéséhez hasonló tüneteket mutatnak, harapdálják a bőrtüket, kaparják, dörzsölik magukat és véres sebeket ejtenek magukon.

További tünetek, hányás, hasmenés, bágyadság, elesettség. Szopós malacoknál agy- és gerincagy-tüneteket látunk és ha ezek súlyosabb alakot öltenek, esetleg tömegesebb elhullást eredményeznek.

Ma, mikor minden egyes malac az ország közellátása szempontjából értéket képvisel, fontos, hogy megbetegedések esetén ne térjünk napirendre — különösen tömegesebb malacmegbetegedések esetén — a betegség felett, hanem vegyünk igénybe szakembert, de addig is szigorúan különítsük el a betegeket és gyanusakat. Fontos szakember igénybevétele azért is, mert esetleg sertéspestist gyanítva, a feleslegesen megrendelt sertéspestis szérummal igen nagy kiadást okozhat magunknak.

Tizennyolc fillérel emelték kg-ként az exportmarhák árait.

Közöljük a szarvasmarhát hizláló gazdalogainkkal, hogy 1941. évi július hó 15-e után a külföldi átvételnél átadásra kerülő hizlaltmarhákért az eddigi árak helyett a következő árak kerülnek kg-ként, minősítési és érkezési súly alapján, kifejtésre:

Németországi és olaszországi viszonylatban is: külföldi érték, súly után kg-ént:

I. o. ökör	P 1.60
II. o. ökör	P 1.47
III. o. ökör	P 1.31
I. o. üsző	P 1.51
II. o. üsző	P 1.39
III. o. üsző	P 1.25
I. o. bika	P 1.47
II. o. bika	P 1.37
III. o. bika	P 1.25
I. o. tehén	P 1.36
II. o. tehén	P 1.29
III. o. tehén	P 1.25

Ha a kifejtésre kerülő ellenérték szövetkezet, vagy kereskedő és nem közvetlenül a hizláló gazda, vagy gazdaságot rendelkezőre lesz bocsátva, úgy a tizennyolc filléres áremelés teljes egészében a gazdát, illetőleg a gazdaságot illeti meg, ha csak ezzel ellenkező írásbeli megállapodás nem létesült a hizláló gazda és a lebonyolító szövetkezet, illetőleg kereskedő között.

Zsidó birtokok felosztása.

A dunántúli Fehérmegyében 19 ezer kat. hold zsidó birtokot osztottak ki kishérlők között

Mi lesz a pénzüzetek konverziós követelése?

A pénzüzeteket, illetve rajtuk keresztül a betéteket rendkívül megrázkódtatóan sújtja, hogy a konverziós követelések csak hosszabb idő alatt hajthatók be. A kormány foglalkozik emellett a kérdéssel megoldásával és pénzüzeti központ, továbbá a Nemzeti Bank közreműködésével a kérdést meg fogja oldani. Megfelelő kötvényeket fognak kibocsátani és ezek állomás lesznek arra, hogy a kantszhozadékokat kiegészítsék és biztosítsák az érdeklő pénzüzetek mindennemű fizetőképességét.

Két új méhészeti kerület Erdélyben

A földművelésügyi miniszter délyben Kolozsvár, illetve Székelyudvarhely székhellyel m. kir. méhészeti kerület állított fel. A kolozsvári méhészeti kerület területi hatásköre Szilágy, Kolozs, Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód megyék; a székelyudvarhelyi méhészeti kerület területi hatásköre pedig Maros-Torda, Csík, Udvarhely és Rousszék vármegye területére terjed ki.

Tollértékesítés.

A tollértékesítésről csak annyit, hogy minden háztartás először az éhizsákúgletele fedezetéről gondoskodni, Kiszűzadásokban, a baromfi-nyészés csak a házi szükségletek szorítkozik, a termelt egyrésze kárba ment. Elmondható, hogy a tolltermelésnek, ha nem is fele, de egyharmada elértéktelenedt és a szemétdombra került. Szövetkezei alapon mindenfajta tojás meg lehet menteni és jóáron értékesíteni. Még a szárny- és farktoll felosztása után visszarumarad kocsnyokat is értékesíteni lehet az engedélyezés számára. A háziasszonyvalóságos takarékpénztárúval szövetkezei alapon fejlesztési teromfi, a tojás és a tollértékesítés

Az ártított zöldség jelentősége.

Erdélyrészi Gyárközpont a ferdá vármegyei Meggyesvárosi zöldségszárító üzemet létesít, az üzem a Székelyföldön nagy mennyiségben termelt, kiváló minőségű, korszerű aszalókban. A telep sárgarépát, petrezselymet, celtelt, káposztát, kelvirágokat, hagymát és bármilyen zöldséget megvásárol felosztás céljából.

Szerint jövőre az üzemet továbbfejlesztik és a gazdák között megkezdik a zöldségmagvakat fognak.

A vadrepece ára.

Maros R.-T. a vadrepeceért igen jó ársórára, mázsánként 38 pengőt a vadrepeceért.

A kapcsolatban a következőket szükségesnek elmondani:

Az árak kétféle vadnövényt nevelnek vadrepeceknél. A tulajdonosok vadrepece magasnovésű és a vadrepece. Négyzirmú sárga vadrepece, magja gömbölyű, piros színű, sötét színű. Átmérője 1.3 centiméter. A másik, a repesétretek vadrepece, amely az előbbinél nagyobb és bokros növény, virága sárga, magja levélből áll, halványzöld, egy fehérfoltos, zöld, lila vagy sárga. Magja kétszer nagyobb, mintegy 2.5 centiméter, pirosas és a felületén gödörzött. Mindkét növény jelentős mértékben tartalmazzák az olajnövények felhasználására szolgáló gazdasági és honvédelmi érdekekre tekintettel a földművelési miniszter nyomatkozik a gazdák figyelmét arra, hogy a gyomnövények magjainak elterjedését feltétlenül kívánatos és szükséges, amellyel, hogy jelentős jövedelmet biztosít a gazdáknak. A vadrepece árát a vadrepece, vagy a repesétretek becsült az osztályozás megválasztása, de célszerű a vadrepece befejezése után a becsült árát megállapítani és magját kirosztani.

Korlátozzák a szarvasmarha vágását.

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter a közellátási miniszterrel egyetértőleg elrendelte, hogy négyévesnél fiatalabb üszőborjút, üszőt és tehent nem szabad levágni. A rendelet vonatkozik bivalyira is.

A levágási tilalom alól felmentést adhat az illetékes m. kir. Gazdasági Felügyelőség, vagy a vármegyei Állattenyésztő Egyesület, ha megállapítja, hogy a kérdéses állat valamely ok miatt tenyésztésre nem alkalmas.

Hasonló értelmű rendelkezést adott ki a Földművelésügyi Miniszter a juhok levágásával kapcsolatban is. Így tehát négyévesnél fiatalabb anyajuhot levágni nem szabad. A jerke-hártyóknak a közfogyasztásra való felhasználása tilalom alá esik.

Megállapították az új sörárpa árakat.

Az árellenőrzés országos megbízottja megállapította a sörárpa árát. A Hombár a kiváló minőségű sörárpaért 30—32 pengő árat fizet mázsánként.

Körzetekbe osztják a timárokat.

A bõrforgalom szabályozása alkalmával kiadott rendelet értelmében a timárokat körzetekbe fogják osztani. Minden körzetre névze kijelölik a kereskedőt, aki jogosítva lesz a kiadott kört bõrt összevásárolni.

Mi az ára a takarmánynak a Székelyföldön?

Csik, Háromszék, Udvarhely, és Marostorda megyék területén a laza állatállományok szalastakarmányok és szalmafélék legmagasabb termelése az alábbiak szerint, az összes feladott állományokon, vasúti kocsikhoz szállítva a következő: elsőrendű lucernaszéna 9.25 pengő mázsánként, elsőrendű lóhereszéna 7.75 pengő, elsőrendű balticim széna 7 pengő, elsőrendű zabosákkönszéna 6.50 pengő, elsőrendű muharszéna 6 pengő, elsőrendű rétiszéna 6.75 pengő, féledés rétiszéna 5 pengő, savanyú, vagy erösen ázott rétiszéna 2.85 pengő, elsőrendű tavaszi szalma 4.35 pengő mázsánként, elsőrendű rozszalma 3.55 pengő, elsőrendű búza alomszalma 3.35 pengő, elsőrendű búza alomszalma 3.35 pengő, elsőrendű zsupszalma 5.5 pengő mázsánként.

A háziipar és kalácsa minősítése.

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács foglalkozott a Székelyföld és az erdélyi szörvány vidékek háziiparának kérdésével. A helyzet ugyanis az, hogy sem a székely vidéken, sem pedig a szörvány vidéken azok, akik háziipari tevékenységet folytatnak, nem rendelkeznek iparjogviszonyokkal. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács megállapította, hogy a magyar iparjog egyik alapelve szerint abban az esetben, ha valaki saját maga részére végez rendszeres ipari tevékenységet, mint ahogyan ez az erdélyi önállóság háziipari tevékenység esetében évszázadok óta történik, ez a tevékenység nem minősíthető iparüzésnek, mert a háziiparos tevékenységéből hiányzik az iparüzés megállapításának legfőbb jellemzője, a keresetszerűség. Miután a székely háziiparosok, továbbá az erdélyi szörványvidékek lakói a maguk szükségletének ellátása céljából dolgoznak, ezt az ipari tevékenységet semmiféle megszorítás nem illetheti.

A Tanács elvi jelentőségű megállapítása teljes mértékben vonatkozik a székelyeknél szokásos, társas-módon végzett, gyakran ipari vonatkozású munkára, a „kalácsára” is. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács megállapítása szerint, miután a fentebb közölt elvek a magyar iparjog alapvető tételei, ezeknek a fenti szellemben szükségelt elbírálására, vagy éppen alkalmazására semmiféle külön intézkedésre szükség nincsen.

Be kell jelenteni az iparjogviszonyokat!

Az iparjogviszonyokat és a magánalkalmazottak számát sürgősen be kell jelenteni. A bejelentés célja, hogy a szidó és keresetlen cégek számarányát megállapítsák. A bejelentések kiállítására névze a 2200—1941. M. E. sz. rendelet 6. §-a intézkedik.

A magyar nemzet verses története

TATÁRDÓLÁS ELŐTT.

Jött a tatár lassan, óvatosan, lovra,
Zsidubni orkánként álmos magyarokra,
A kik nem látták, mi fedelükön égett,
S nem is álmódták a sörényüket véget.

Fűhöz-jához fordult Béla segítségér,
Ne legyen az ország elleniségnek cégér,
A német se küldött, pápa sem adhatott,
Oh, te szegény ország, halott lesz te, halott!

De reményét Béla nem veszté el végleg,
Ha nincs is forrása ott kőnn, segítségnek,
Idebaza, bent, tán végre megbérednek
Hívó hangjára a hazaszeretetek.

Ötven-hatvanezeret össze tudtál szedni.
Nagymagyarországon férjji már csak emy...
Sajó tulsó partján gyilkoló fegyverbe
Százézer tatárnak foga csattog erre.

Nagy székértáborot vert Béla király serege.
Az keresztültörni kinek volna megsejtése?
Batu hán ezt látva, gögösen felborkan:
„Be lesznek zárva, mint birkák az akolban...”

Jó dolog a katonaság.

Mihály kétkönyökkel támaszkodik a pirosabroszos asztalnak. Úgy rágja a puha kenyeret, mintha cipőtalp lenne a fogal közt. S nagy szájalommal mered a feleségére.

— Nem tudsz te már kenyeret sem sütni.

Az asszony az asztal másik oldalán ül. Virágos tányérból tejleveset kanalaz. Keze megremeg, amikor a szörnyű bírálatot hallja. De nem válaszol egy szót sem.

Mihály megfogja fitymálva a bádogkanalat. Beleméri a nagytálba, amelyből úgy gőzöl a forró, illatos leves, mint a jóságú füst. Meltóságteljesen a szájához irányítja a kanalat. Megfújja háromszor is a benevalót. Azután célirányosan a szájához érinti. Megízleli. Lenyeli. S újra megszólal.

— Ez a leves is olyan, mint a lisztes melegviz.

Azzal leteszi az evőszerszámot. Eltolja maga elől a tálat. És az asszonyra néz. Ad-e még valamit?

Az asszony kezéből is kifordul erre a kanál. Arcán fájdalom suhan keresztül. Remeg a térde, amikor a levelestől helyébe behozza a tőröstészát.

A tejfőlös, tőpörtös aranyárga étel úgy csillog a tálban, mint az égi manna. Mihálynak a nyála is vándorútra indul, amikor megpillantja. Nekj is esik kanálával a tál közepének. Beletűr a tésztahegy fehérségébe. És olyan adagokat tesz a foga közé, hogy majdnem megfullad. Eszik, fal, nagy szuszogással vagy öt percig. Mikor aztán úgy érzi, hogy majdnem kipattan a hasán a mellény, ledobja a kanalat a virágos cseréptál mellé s nyugot fűj.

Már a tőröstészád is olyan, akár a csiriz.

Az asszony eddig boldogan figyelte, hogy pusz-

títja az ura a tészát. Már reménykedett, hogy legközelebb ezért kap egy elismerő bőlöntást. De amikor meglátta az utolsó ítéletet, kicsordult száján a sírás.

— Úgy látom, nem jó már magának semmi, megfőzök. — Nyomta kék kötőjét a szeméhez és törölte a könnyeit. — Tizedik éve vagyok a felesége. Eddig voltam mindenre. Most meg már a főztemet is utasították.

— Valahogy úgy van, — állt föl száját törölközővel. Mihály és fejbé nyomta a kalapját. — Legokosabb lenne, ha elmennél haza, anyádhoz!

— Minek? — meredt rá rémülten az asszony. — Annak, hogy elvállunk, — indult az ember kénytelenül.

— Megyek is délután a városba ügyvédet keresni. — Jó napot! — kiáltott most be valaki a tisztes udvarról keményen.

Mihály kilépett. Az asszony az ablakhoz ugrott. Van kint? Egy postás. Kerékpárnak támaszkodik a fal mellett a kezében. Hallatszík, amint mondja a riágus miatt.

— Itt a behívó. Már induljon is kend, mert a falra nálra szól.

Az asszony úgy érzi, ködös lesz előtte a tanya. Látja, hogy Mihály bemegy a kamrába. Leakasztja a tarisznyát. Beletesz egy fél kenyeret, meg egy jó darab szalonnát. Aztán már indul is a város felé. És neki meg azt se mondja, hogy Isten áldjon. Az asszony nélkül marad a falnak. Sír sokáig. Aztán elindul, hogy mielőbb olvégezen az ura helyét az elárvult tanyában.

Ahol nincs gazda, máskép bög a borjú is. — A szőlás. Az asszony hajjalban kel. Étet, ital, fej, a városba a tejet. Vasárnapokon pedig kiül a tanyára végére. Elnéz a messzeségbe. Rágondol Mihályra most valahol messze, messze jár. S olyan jóízűeket hogy megilletődve hallgatja a boglya alól még a kőzet is. Így telnek a napok az embernélküli tanyában.

A második hét végefelé a mezőrendőr állít be a szaszinú lapot hoz.

— Írt az urad, Őrzi. — vigyorog és már sír tovább.

Az asszony szomjasan kap a lap után. Habzsol sorokat. Falja a betűket. Mit ír Mihály?

— Kelt levelem, — motyogja szédülten. — T mon, hogy egészséges vagyok, oszt úgy vigyázz a meg a tehenekre, mint a két szemedre. Tisztelet Mihály.

Az asszony ráborul a lappal együtt a falra. Úgy Csak ennyit írt az esküdt ura? Látszik, hogy valóságos utálja.

Két hét múlva új lap érkezik.

— Kelt levelem, tudatom veled Őrzi, hogy megvagyok, oszt nagyon vigyázz a lóra, tehénre aratókra, meg a gépekre. Tudatom továbbá, hogy nem mehetek haza. Tisztelettel az urad Mihály.

Az asszony szívében megmozdul valami. Már a írja, hogy: Őrzi, susogja maga elé és aranyreméket épít a jövő kódébe.

A következő lapot szédülten olvassa.

— Kelt levelem a messze fűvolban, kedves Őkém, tudatom veled, hogy nincs semmi bajom, szerezted már legalább szabadságra hazamenni, de

... benne. Vigyázz a lóra, tehénre, üszőre, oszt' írd már, hogy áll minden. Tiszteelő párod, Mihály.

Két hét múlva új lap érkezik.

— Kelt levelem a messze távolban, tudatom veled, feleségem, drága Örzsikém, hogy jól vagyok, nekem is szívből kívánok. Tudatom továbbá, hogy a haza szászor is elolvastam, oszt' írd ezután minden lóról, tehénről, meg magadról is, hogy bírod a... Tisztelettel és csókolattal hű szerelmes párod írtja.

... asszony előveszi az első lapot, a másodikat, az... Egy más mellé rakogatja, olvogatja egyiket a után. És csak annyit tud motyogni.

— Mihály, Mihály. Gyere haza, kedves jó uram! s egy este, amikor már kormos a tanyák fölött örmögatást esaholnak kint a kutyák. Az asszony kinéz. S elsikítja magát:

— Mihály!

...ást nem tud kiáltani, mert valaki öbe kapja. ...csókolja, babusgatja, úgy mint valamikor, régen. ...zza könnyedén befelé.

— Kedves kis Örzsikém! Drága szép feleségem! ...gy?

...asztalon most is tőrücsusza aranylik. Mihály a ...után nekilát. Fal, mintha soha nem evett volna. ...és beszél.

— De megszépültél, Örzsikém! De jót főztél, kis ...nem! Vártál-e nagyon, kis rozsmaringom? Egyem ...szivedet!

... asszony megittasodva hallgatja a rég nem hal...bölcsöket. Szerelmemmel telt szívvel nézi a kieserl...a, hites urát. S az asztalterfő alatt összekul...kezét, imát küld az ég felé.

...idő gyűjűy, iskolátlan tanyai asszony létere is ...tápjá:

— Milyen jó a katonaság. Rendbe hozza meg a sze...is. Gyoma! György.

(K. U.)

Különös útítárs.

— Régi legenda. —

...gyon régen történt.

...vándor haladt az úton. Egy idős ember és egy...Csak néhány óra óta ismerték egymást. Ösze...tak az országúton. Néhány szót váltottak. A...megkérdezte, csatlakozhat-e. S aztán mentek

...e bekopogtattak egy gazdag házba. A háziúr jó...tot. Saját asztalánál vendégelte meg őket, kitün...adott nekik és olyan kedves, barátságos volt...k hogy az öreg vándor elkekeredett arca is mo...terült. Pedig ez nagy dolog volt, mert az öreget...gen sok csapás és szenvedés érte, azóta harenb...tennel, emberrel.

...nap reggel folytatták útjukat. Amikor már jó...ekerültek a háztól, a fiatal vándor egyszeresek...közöneye alól egy arany serleget.

— Honnan van ez? — kérdezte az öreg szemöldö......

— Elhoztam a gazdától — hangzott a válasz.

— Az öregem csehdes düh vett erőt. Hogy lehet a jó...tetet lopással viszonzni — gondolta és sajnálta, hogy...ilyen embert fogadott el útítársul.

— Megint csak beesteledett. Most egy zsgorinhoz...tévedtek be. Hosszú könyörgésbe került, míg végül szál...lást kaptak és egy darab szász kenyeret. Mindketten...boldogok voltak, hogy reggel távozhattak. A fiatal azon...ban szakathatlan csendes volt útközben. Az öregnek fel...tört és megkérdezte:

— Mi bajd? Tán elvesztetted az arany serleget?

— Nem. A zsgorinak ajánlódoztam.

— A zsgorinak? Elment az eszed? ... A jó ember...től elvetted és ennek a vén hübnösnek odaadtad? ...Nem értelek!

— Harmadik este szegény kis kunyhóban, egy öreg...házaspárnál kaptak szállást. Az öregek igen jók volta...hozzájuk, megosztották velük mindenüket. Szíves üd...völzések közt hagyták el a házat, de alig értek az út...kanyarhoz, a fiatal megszólalt:

— Nézz bátra! Látod a tűzet? ... Az öregek kuny...hója ég. Én zsgorítottam fel!

— Az öreg vándort borzalom fogta el. Nem akart egy...tapodtat sem tovább menni ezzel a szörnyeteggel. De...hiába. Társa megfogta karját és nem engedte, hogy...nélküle folytassa útját.

— Aznap egy fiatal házaspár fogadta be őket éjtsza...kára. Nyájás vendéglátásban volt részüik. Sőt a házak...figyelme addig ment, hogy mikor másnap reggel útra...keltek, elküldték velük legnagyobb kincsüket, tíz év...körül fiacskájukat, hadd mutassa meg nekik az erdőn...át vezető utat. Közben egy hegyipatak pallóján kellett...áthaladniuk. A palló keskeny volt s ezért elől haladt az...öreg vándor, középen a fiacská, hátul a fiatal vándor...Amikor a palló közepén lépkedtek, a fiatalember úgy...intézte a dolgot, hogy a kistűi a mélységbe zuhant...és szörnyethalt.

— Az öreg vándort rettenetes harag fogta el. Már nem...tudott magán uralkodni. Neki akart rohanni társának, hogy a patakba lökje és ezzel véget vessen gazságainak. De ebben a pillanatban nagy fény támadt, a fiatalember...angyallá változott és így szól a megdöbbent öreghöz:

— Te szegény, vak ember, te aki oly merész vol...tál a jóságos és mindentudó Isten rendelkezéseit meg...fételni, bololt az ő útai és elhatározásai kifürkészhetel...lenek, azért küldtettem hozzád, hogy felnyissam szeme...det. Idehallgass! ... Az arany kehely mérgezett volt. A...gazdag embert saját fia mérgezte meg, hogy mielőbb az...örökséghez jusson. Ha el nem viszem, szegény jó ember...menthetetlenül meghal... A zsgorinak azért adtam...oda, mert búnei mértéke betelt, meg kellett halnia... Az öregeknek még egy szép, gond nélkül életalkony...adatott. A ház romjai alatt rejtett kincsre találtak... A kistűi halála jöttét volt a szülők és a gyermek szá...mára is. A nagy kényeztetés miatt gonosztevé lett...volna belőle, szülei szerencsétlensége, sajátmaga kár...hozata... Embert! Ne hadakozz többé Istennel! Tanul...meg leborulni! Előtte és alázzatul elmondani: Uram...legyen meg a Te skaratod!

Ge. Pálffy Erzsébet.

Apróságok - Adomák

„A Sídókra szabott Hitnek formája.”

A beregszászi kir. törvényszék könyvtárában fekvő 1822. évben nyomtatott Corpus Juris Hungarici könyv első lapján olvasható a sídők által leteendő eskünek a mintája.

A feljegyzés a következő:

„Juramentum Tal. Jud. Assessorum
Jomo 10 pag. 185.”

Depona violationis Sedis Judria
20 69.

A Sídókra szabott Hitnek formája.

En X. sídó esküszöm az élő Istenre, a szent Istenre, a Mindenható Istenre, aki eget és földet, tengert és mindeneket amik azokban vagnak, teremtette — hogy ezen ügyben, melyben ezen Keresztény vádol, egészben ártatlan vagyok és büntelen — És ha bűnös vagyok, az inaszakadás és belpoklosság száljon meg — mely Haeliseus könyörgésére Sinai Námánt elhagyta — és Haeliseus Inassát Jezit megszálította — En ha bűnös vagyok a nyavalyatörés, a vérfolyás és a hirtelen guta szele érnem meg és a hirtelen halál ragadjon el és vesszek testestől és Leikestől és minden vagyonostól és Ábrahám kebelébe soha ne jussak — És ha bűnös vagyok; Moysesnek a Sinai hegyen adott Törvénye töröljön el — és minden írás, mely Moysesnek öt könyveiben írva vagyon, szegyenítsen meg és ha ezen esküvésem nem igaz, töröljön el... Adomai és az ő Istenségének Hathatósága. Ámen.

Paradicsom és rákbetegség.

Újabbon több részről az a felfogás alakult ki, hogy a paradicsom elősegíti a rákbetegség kifejlődését. Ez a téves nézet most teljesen tisztázódott. Egyik német kutató megállapította, hogy a paradicsom leve a bőrre feckendezve valóban idéz elő a sejtszövetben változásokat, ez azonban teljesen ártalmatlan jellegű és nincsen semmi köze a rákhoz.

Japánban megbesélt a gyermekeket.

A tokiói városi tanács a Shintoista, valamint Buddhista egyházközségekhez egyaránt azzal a kéréssel fordult, hogy templomaik kertjeit játszóterékké alakítsák a tokiói gyermekek rendelkezésére. Egyedül Tokióban közel négyezer templom és kápolna van, melyeknek legnagyobb része tágas, parkszerű udvarral rendelkezik. Tokióban már a múlt esztendőben majdnem valamennyi paragon heverő telken konyhakertet létesítettek, minek következtében a tokiói gyerekek, akik nagy előszeretettel játszottak ezeken a helyeken, kiszorultak innen és kénytelenek az utcán lanyázni. Ennek viszont az lett a következménye, hogy egyes helyeken nemcsak feltartották, de formálisan meg is akasztották a forgalmat. Az egyházközségek készek a városi tanács kérésének eleget tenni.

A zajtalan repülőgép szerepe a mai háborúban.

A németek Kréta szigetén elért sikere az egész világot bámulatba ejtette. Különös meglepetésként hatott a hír, hogy a németek a sziget megszállása alkalmával motornélküli repülőgépeket is használtak. Felvetődik a kérdés, hogy a motornélküli repülőgépeknek tulajdonképpen mi a háborús jelentőségük. Hiszen fel- és leszállásuk, lebegésük bizonyos légköri, illetve szélviszonyoktól függ. Ezenkívül mai formájukban még kevés utast tudnak szállítani, legfeljebb kétőt, hármat. Kétségtelen dolog, hogy az elmondottak a vitorlázó repülőgépek hátrányára írhatók. Van azonban egy óriási előnyük, mégpedig az, hogy motor nélkül teljesen zajtalanul repülnek. Ez a háborúban, ahol a csendes dolog az ellenség meglepésszerű megtámadása, rendkívül nagyfontosságú.

Kréta szigetén a motor nélküli repülőgépek használatát az is rendkívül

könnyűvé tette, hogy tengerpartokra a nap bizonyos szakában mindig a szélirány. A németek a repülőgépekkel nagyszériás kísérleti eredményeket tudtak végrehajtani.

Mikor lesz szárazabb az idő?

A csapadékos időjárás hazánkban 1936-ban kezdődött el. Csupán a tavaszi hónapok voltak szárazabbak, volt csapadékos szegényebb. A nyári hónapok azonban ismét nagy csapadékos éveket értünk meg. Sok csapadék következményeként a talajvíz szintje felemelkedett, a talaj felső rétegei telik vannak. A csapadékos időszakok rohamosan többéves csoportokban lépnek fel. A Napon megjelenő napfoltok száma val vannak összefüggésben.

A Napon sok napfolt van, az esős időjárás bővebbé válik. A Napon a napfolt 1939-ben volt és mi a szárazsága 11 év, legkevesebb 1950-ben várható megint a Napon. A napfoltok legnagyobb számban a Napon lépése. Szinte bizonyossággal elmondhatjuk tehát, hogy időjárásunk jövője a csapadékos esztendőkből a szárazabb fog válni és néhány év múlva a fel- és altalajvíz állapota egyensúlyi helyzetet fog bevenni. A napfoltok nyomán keletkező csapadékos időszakok sok minden igazolja. Így például az évszázadok vastagsága a csapadékos időkben ugyanis a gyűrűi jobban vastagodnak, amikor az időjárás szárazabb. A csapadék állapota szintén a csapadékot mutat az esős időjárásról. A csapadékot kutatók sok esetben a csapadék mennyiségére vetettek fényt.

A leggyorsabb vonat

A gazdasági és társadalmi élet gyorsaságát illetően a leggyorsabb vonat a repülőgép. A nagyobb igényekkel lép fel. A repülőgépeknek a földön a leggyorsabb járműveknél is, hogy a repülőgépek sebességét megközelítő sebességgel nem is tudnak haladni a felső lehetőségig fokozzák.

ességüket. Ennek tulajdonítható, hogy a mai gyorsvonatok 100 kilométeren felüli sebesség kifejtésére képesek. A magyar gyorsvonati mozdonyok között vannak olyanok, amelyek az óránként 120 kilométeres sebességgel haladnak. Németországban óránként 140 és 150 kilométerrel haladó mozdonyok is vannak. A híres amerikai villámvonatok egyes nyílt pályán helyenként 160 kilométeres órásebességgel halad.

Azok a számadatok mutatják, hogy a műszaki tudomány állomány fejlődik és ez a fejlődés az emberiség közgazdasági életére nézve fontos.

Mi a különbség a tükrötöjás és a rántotta között?
 A vendég érkezik egy étterembe és azt kér. A vendég a tojásfelek között nézegeti, végül is csodálkozva a rántottára néz és megkérdezi:

— Mondja, hogy van az, hogy ma már a rántotta három tojásból mennyiába kerül, mint két tükrötöjás?

— A főnök huncyorgatva adja meg a választ:

— Azért kérem szépen, mert a tükrötöjást megszámlálta!

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 70 fillér, az orvosi levelekhez 1 pengő. Ezt bélyegben is lehet küldeni.

F. M. Olyan tejjári üzemet, amelynek forgalma a napi három ezer literi meghaladja, csakis teljesen különálló épületben szabad elhelyezni. Az épületnek nem szabad összefüggésben lenni más épülettel. Ez alól a m. kir. Földművelésügyi miniszter kivételt tehet, de csakis teljesen méltánylát érdemlő esetekben. Különben az iparrendelői elnyerése iránti kérvényt a járási főszolgabíróhoz nyújtsa be. A kérelmet a gazdasági felügyelőség is véleményezi.

B. A. A kellemetlen szagú zsír megjavítására többféle eljárás van. Legelőször többlet, ha bő hagymával az egészet átsüti. Vigyázzon arra, hogy ne égesse oda a zsírt. Célravezető lehet az is, ha kevés tejjel vegyíti a zsírt. A növényeket langyos állapotban lévő zsírral végezze. A tej a kellemetlen szagot felveszi és az edény fenekére ülepedik. A kihűlt zsírt leszedheti. Megkísérélheti azt is, hogy a megolvasztott zsírra fasztű darabokat téve, azaz szagtalanítsa. Mindenesetre, bármelyik eljárást követi, előbb kieseniben végezzen megelőzőleg próbát. A próba eredményétől tegye függővé, hogy melyik eljárást alkalmazza az egész mennyiségnél.

D. I. Gynakuta. A béreséplési százelekre vonatkozó rendelet az egész ország területére érvényes. Forduljon a községi, vagy körjegyzőséghez felvilágosításért, ott a rendeletet is megkaphatja teljes szöveggében. Semmi körülmények között sem lehet a rendelethez közlöt százeleket töllelni!

S. I. Valóban lehetséges az, hogy csillag árnyékot vessen. A Vénusz bolygó ugyanis néha olyan erős fényben ragyog, hogy árnyékot vet. Ez természetesen csak nagyon tiszta időben és kedvező körülmények között figyelhető meg.

L. I. Kérdésével forduljon a Segédhivatali Tisztviselők Egyesületéhez, Budapest, IV., Királyi Pál-utca 9, felémelet I. Onnan minden kérdésére felvilágosítást fog kapni. A Segédhivatali Tisztviselők előképzésének mértéke valószínűleg újabb elbírálás alá fog kerülni.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönhet mondunk a bejelentett új előfizetőkről: K. F. Tölgyes, N. J. Szentgyörgyvári, K. F. Tölgyes, N. J. Gyergyóremete, L. J. Nagykaroly, B. K. Sámsond.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint megkezdő számainkban közöltük olvasónkainkkal kiküldöttünk közül Vinczeffy Sándor a Háromszék megyében levő előfizetőinket kereti fel folytatódatosan, míg Tóth Imre Kolozs megyében kezdte meg munkáját. Kérjük azon előfizetőinket, akik az címített megkezdőben laktak és hátrétekosak, hogy szésskedjenek megbízottainknak kifejezni a hátrétekos összegeket. Asztől küldjék előre, hogy megbízottaink mely vidéket keressék fel, hogy a hátrétekosoknak idejük legyen arra, hogy a penzt összeszedjék és megbízottaink általe alkalmasan átadhassák fennálló tartozásainkat. Mielőtt az év első fele már eltelik, senki sem mondhassa azt, hogy miért kerjük ilyen hamar a f. év díját, mert ismeretes mindenki előtt, hogy milyen nagy nehézségekbe kerül a lap előállítás, különösen most, amikor mindenek az ára emelkedik és mi csak a legmérsékletben emeltük a díjat, holott a drágulás jóval nagyobb, mint amennyivel mi többet kérünk előfizelési díjban.

Postautalványon is küldünk felszámítást és kérjük azokat akikhez ilyen érkezett, hogy a feltüntetett összeget küldjék be.

A következő befolyt pénzeket nyújtattuk: Ifj. L. S. Bihar 620. M. K. Szekes 470. Id. G. M. Pákakeresztúr 620. P. E. Kohóvölgy 3. K. S. Fehetere 1020. (rendben 1941. dec. 31-ig). V. J. Bihar 3. B. I. Erőbrány 620. H. Sz. Szentjobb 620. özv. Sz. J. né Székelyhid 620. A. S. Vedresábrány 620. K. M. Tölgyes 545. K. L. Marossárpatak 620. P. Gy. Szentháromság 1120. Cs. D. Sziltelek 620. B. I. né Szaniszló 3. B. D. Székpenyészentmárton 3. Sz. R. B. né Szűzvéd 620. F. J. Udvarfalva 620. özv. K. B. né Egri 6. özv. J. A. né Ernőhályfalva 620. I. J. Csiksomlyó 3. F. F. Futásfalva 350. S. B. Mezőbergenye 620. T. E. Nyárádgúlfalva 620. I. Gy. Nyárádszentbenedek 1034. Z. M. Sepsőrd 620. I. T. Szavata 1120. N. F. Erdőfűle 6. K. K. Mezőbergenye 620 pengő.

Apróhirdetés

Hadadi Erdőgazdaságomban erdőrtti szakvizsgát tett és kellő gyakorlati bíró alerdézt keresek. Pályázó bizonyítványmóslatainak megküldésekor személyi adatait és fizetésigényét is közölje. Dr. gr. Dégenfeld Miksa Erdőszáda, Szatmár m.

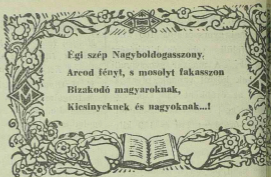
RÓGÉPEK

Értelem gyártmányú Standard, Postaleb gépekben-írógépek beszerzésétől legelőbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett. Speciális javítószereket is, számológépeket, számológépek részére.

Erőseny Mihály
 KOLozsvár, DEAK FERENC-UCCA 24.
 Telefon: 25-83

Előzetes írás: PAP JÁNOSY BÉLA DR.
 Hirdetés kiadó: TÓTH KÁLMÁN.

BOGYDIPAI KÖNYVTÁR
KOLÓZSVÁR
Szent György tér

Egy szép Nagyboldogasszony,
Arcod fényt, s mosolyt fakasszon
Bizakodó magyaroknak,
Kicsinyeknek és nagyoknak...!

Tanuld meg!

A kemény víz sok szappant pazarol!

Ismeretes, hogy a mosáshoz legszívesebben esővizet használnak, mert a lágú esővízben a szappan jobban habzik, mint a kemény vízben. A keményvizek nagyon sok szappant nyelnek el. A vizekben lévő mész és magnézium-sók ugyanis olyan vegyületeket alkotnak a szappannal, amelyek a szappan igazi rendeltetését megsemmisítik. A megállapítások szerint Magyarország nemzetgazdaságának évente 25 millió pengő veszteséget jelent a szappanmennyiség, amely a kemény vizek folytán megy veszendőbe. A keményvizek lágyítására megfelelő vegyszerek állanak rendelkezésre. Leghelyesebb azonban a nagymosáshoz mindig esővizet használni, mert ez a legjobb természetes lágúvíz. Az elmondottakat annál is inkább meg kell fontolni, mert a szappannal való ellátás nehézségei a háborús gazdálkodás folytán mindinkább fognak növekedni.

Vigyázzunk a tej értékes vitaminjaira!

A tej tápértéke mellett rendkívül fontos szerephez jutnak a szervezetben a tejben lévő vitaminok. Ezek közül különösen a C vitamintól akarunk megemlékezni. Ez a vitamin ugyanis tavasszal, amikor az állatok vödökarmányozása megkezdődik, a tejben megszaporodik és az ilyen tej rendkívül jótársa a szervezetre.

Arra kell tehát törekednünk, hogy a tej C-vitamin-tartalmát minden lehető módon megtartsuk és megőrizzük. Ha ugyanis a tej C-vitamin tartalmából veszít, többé már nem az a valódi gyógyyszer-számba menő táplálék, mint ami a magas vitamin-tartalmú tej.

Kísérletek során megállapították, hogy a tej C-vitamin tartalma már a szűrés alatt csökken. Többszöri szűrés lényegesen befolyásolja a tej C-vitamin tartalmát. Kiderült az is, hogy a rázás, ráktörzés és a tejnek ónozatlan edényben való tartása csökkenti a tej C-vitamin tartalmát. Ez a tapasztalat különösen arra figyelmeztet, hogy a tejkezelésénél az edények jószaga és tisztasága nagy gondot kell fordítani. Különösen vigyázzunk arra, hogy a tejeskannák ónozása mindig legyen rendszeres, mert az ónozás hiánya miatt az edény rozsdásodni kezd és nem tisztítható rendszeresen.

Hogyan takarítjuk a légypiszokokat?

Nyáron a legyek nagyon sokszor okoznak kellemetlen piszkoltokat. A foltok a legkülönbözőbb helyen és áron jelentkeznek és ezeket eltávolítani is a legkülönbözőbb módon történik. Az alábbiakban rövid összefoglalásban közöljük, hogy milyen módon távolíthatók el a legyek okozott piszkoltok.

A hátorozóteleken a legyek és pókok okozta foltok eltávolítására a következő oldat: 2,5 liter desztillált vízbe 38 gramm konyhasó; oldunk fel és az oldathoz 125 gramm szeszt és 25 gramm éterti öntünk. Ezen oldalból kevés szárazbőrre vagy puha flaneldarabra cseppentünk s tozatosan, nyugén a foltos helyeket dörzsöljük. Erősebb dörzsölés árt a szövet színének, amennyiben tompa, fehéres ártatáru teszi a tisztított helyeket. Ha ez oldat alkalmazása után is maradnának még egyes foltok, benzimmel dörzsöljük be. — Okmányokból, papírokról csak vakaróval, esetleg horzskóccal távolíthatók el az ilyen piszkot. A piszkolt helyeket esetleg vízzel kendővel óvatosan megnedvesítjük, leázó piszkot száraz ruhával lecemleljük. Az eljárás nagy körültekintéssel s ha értekes, esetleg festett okmányokról is, legjobb szakemberre bízni.

Hát nem igaz?

- Tyű, de dühös vagyok arra a gazemberre, a szaszlón megsejtelt.
- Ne mondd. Mivel sértelt meg?
- Képzeld, azt mondta nekem, hogy patkány van!